

[Etusivu](#) > ... > [Kanteen Nostaminen](#) > [Missä Ja Miten?](#) > [Minkä Valtion Lainsäädäntöä Sovelletaan?](#) > Hungary

Minkä valtion lainsäädäntöä sovelletaan?

Sisällön tuottaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Voimassa olevien lainvalintasääntöjen lähteet

1.1 Kansalliset säännöt

Sovellettavaa lakia koskevat säännökset sisältyvät kansainvälisestä yksityisoikeudesta vuonna 2017 annettuun lakiin XXVIII, jäljempänä 'vuoden 2017 laki XXVIII'. Sitä sovelletaan kuitenkin vain, jos mikään Euroopan unionin asetus tai kansainvälinen sopimus ei sisällä säännöksiä sovellettavasta lainsäädännöstä.

1.2 Voimassa olevat monenväliset sopimukset

Tietoa asiasta saa ensisijaisesti [kansainvälistä yksityisoikeutta käsittelevän Haagin konferenssin verkkosivustolta](#).

1.3 Pääasialliset voimassa olevat kahdenväliset sopimukset

- [Oikeusavusta Unkarin ja Tšekkoslovakian välillä tehty sopimus](#)
- [Oikeusavusta Unkarin ja Jugoslavian välillä tehty sopimus](#)
- [Oikeusavusta Unkarin ja Romanian välillä tehty sopimus](#)

2 Lainvalintasääntöjen soveltaminen

2.1 Tuomarin velvollisuus soveltaa lainvalintasääntöjä omasta aloitteestaan

Kyllä.

2.2 Renvoi

Jos vieraan valtion lakia sovelletaan, sovelletaan myös kyseisen vieraan valtion lain niitä aineellisoikeudellisia säännöksiä, joilla säännellään välittömästi käsiteltävänä olevaa asiaa. Jos sovellettava vieraan valtion laki määräytyy kansalaisuuden perusteella ja vieraan valtion laki viittaa Unkarin lakiin, sovelletaan Unkarin aineellisoikeudellisia säännöksiä. Jos sen sijaan vieraan valtion laki viittaa kolmannen maan lakiin, sovelletaan tuon kolmannen maan aineellisoikeudellisia säännöksiä.

2.3 Liittymän muuttuminen

Muutos niissä tekijöissä, joiden perusteella sovellettava laki määräytyy, vaikuttaa ennen muutosta sovelletun lain mukaan pätevästi muodostettuun oikeussuhteeseen vain, jos siitä säädetään nimenomaisesti vuoden 2017 laissa XXVIII.

2.4 Poikkeukset normaaliin lainvalintasääntöjen soveltamiseen

Vuoden 2017 lain XXVIII nojalla sovellettavan vieraan valtion lain soveltaminen on vastoin Unkarin oikeusjärjestyksen perusteita eikä sitä sen vuoksi saa soveltaa, jos se käsiteltävänä olevassa asiassa johtaisi Unkarin oikeusjärjestyksen perusarvojen ja perusperiaatteiden ilmeiseen ja vakavaan rikkomiseen. Jos oikeusjärjestyksen perusteiden rikkomista ei voida muulla tavoin välttää, sovelletaan Unkarin lain säännöksiä eikä sivuutetun vieraan valtion lakia.

Asiaan sovellettavasta laista riippumatta on sovellettava niitä Unkarin lain säännöksiä, joiden pakottava luonne johtuu selkeästi niiden sisällöstä ja tarkoituksesta (pakottavat säännökset). Vieraan valtion lain mukaiset pakottavat säännökset voidaan ottaa huomioon vain, jos soveltaminen perustuu läheiseen sidokseen ja ne ovat ratkaisevia tosiseikkojen arvioinnin kannalta.

2.5 Vieraan valtion lain sisällön selvittäminen

Tuomioistuimien selvittää vieraan valtion lain sisällön viran puolesta ja käyttäen kaikkia tarpeellisia keinoja. Se voi esittää vieraan valtion viranomaisille pyynnön kansainvälisen sopimuksen perusteella ja arvioida asianosaisten lausumia tai asiantuntijalausuntoja. Se voi myös kuulla asiassa oikeusministeriä.

Jos vieraan valtion lain sisältöä ei ole mahdollista selvittää kohtuullisessa ajassa, sovelletaan Unkarin lakia. Jos asian tosiseikkoja ei ole mahdollista arvioida Unkarin lain perusteella, sovelletaan sitä vieraan valtion lakia, joka on lähinnä sovellettavaa lakia.

Oikeusministeri laatii todistuksia Unkarin laista ja oikeuskäytännöstä ulkomailla tapahtuvaa käyttöä varten.

3 Lainvalintasäännöt

3.1 Sopimusvelvoitteet ja oikeustoimet

Vuoden 2017 lakia XXVIII sovelletaan oikeussuhteisiin, jotka eivät kuulu [asetuksen \(EY\) N:o 593/2008 \(Rooma I -asetus\)](#) soveltamisalaan.

Sopimukseen sovelletaan lakia, jonka osapuolet ovat valinneet koko sopimusta tai vain sen osaa varten. Jos lainvalinta ei ole nimenomainen, sen on käytävä selvästi ilmi sopimusehdoista tai asian olosuhteista. Sovellettavan lain valinta on tehtävä ennen tuomioistuimen ensimmäisessä käsittelyssä asettaman määräajan päättymistä.

Asianosaiset voivat sopia, että sopimukseen sovelletaan aiemmin sovelletun lain sijasta jotakin toista lakia. Tämä seikka ei vaikuta sopimuksen pätevyteen sen lain mukaan, jota sovelletaan sen muodolliseen pätevyteen.

Jos sopimuksella on liittymä vain yhden valtion lakiin, lainvalinnalla ei ole mahdollista sulkea pois kyseisen valtion lain niiden säännösten soveltamista, joista ei voida poiketa sopimuksella.

Jos lainvalintalauseketta ei ole, sovelletaan sen maan lakia, johon kyseessä olevan sopimussuhteen olennaiset tekijät läheisimmin liittyvät.

Sopimuksen tai jonkin sen ehdon voimassaolo ja pätevyys määräytyvät sen lain mukaan, jota siihen sovellettaisiin vuoden 2017 lain XXVIII nojalla, mikäli sopimus tai sen ehto olisi pätevä.

Sopimukseen, jonka kohteena on kiinteään omaisuuteen kohdistuva esineoikeus tai kiinteään omaisuuden vuokraoikeus, sovelletaan kiinteistön sijaintimaan laissa olevia muotovaatimuksia, jos näitä vaatimuksia sovelletaan riippumatta maasta, jossa sopimus on tehty, ja riippumatta sopimukseen sovellettavasta laista ja jos näistä vaatimuksista ei ole mahdollista poiketa sopimuksella.

Sopimuksia koskevia sääntöjä sovelletaan soveltuvin osin yksipuolisiin lausumiin.

3.2 Sopimukseen perustumattomat velvoitteet

Vuoden 2017 lakia XXVIII sovelletaan oikeussuhteisiin, jotka eivät kuulu [asetuksen \(EY\) N:o 864/2007 \(Rooma II -asetus\)](#) soveltamisalaan. Henkilö, joka vaatii korvausta, voi valita sovellettavan lain Rooma II -asetuksen 7 artiklan nojalla tuomioistuimen ensimmäisessä käsittelyssä asettaman määräajan kuluessa.

Jos kyse on sopimukseen perustumattomasta velvoitteesta, sovelletaan sen valtion lakia, jonka alueella velvoitteen perustana olevan oikeudellisen tosiseikan vaikutukset ilmenivät. Jos oikeussuhteessa olevan velkojan ja velallisen vakituinen asuinpaikka tai sääntömääräinen kotipaikka sijaitsevat samassa maassa hetkellä, jona velvoitteen perustana olevan oikeudellisen tosiseikan vaikutukset ilmenevät, sovelletaan kyseisen maan lakia. Jos sopimukseen perustumaton suhde liittyy läheisesti johonkin toiseen osapuolten välillä solmittuun oikeussuhteeseen, aiempaan oikeussuhteeseen sovellettavaa lakia sovelletaan myös sopimukseen perustumattomaan suhteeseen.

Sopimukseen perustumattoman velvoitteen syntymisen jälkeen osapuolet voivat valita siihen sovellettavan lain. Jos lainvalinta ei ole nimenomainen, sen on käytävä selvästi ilmi asian olosuhteista. Sovellettavan lain valinta voidaan tehdä tuomioistuimen ensimmäisessä käsittelyssä asettaman määräajan päättymiseen saakka. Jos oikeussuhteella on liittymä vain yhden valtion lakiin, lainvalinnalla ei ole mahdollista sulkea pois kyseisen valtion lain niiden säännösten soveltamista, joista ei voi poiketa sopimuksella.

3.3 Henkilöoikeudellinen asema ja sen vaikutus henkilötietoihin (nimi, asuin- ja kotipaikka, oikeuskelpoisuus)

Henkilön oikeuskelpoisuus, oikeustoimikelpoisuus ja henkilöoikeudet on määritettävä kyseiseen henkilöön sovellettavan henkilöstatuutin perusteella. Henkilöön sovellettava henkilöstatuutti on sen valtion laki, jonka kansalainen hän on. Jos henkilöllä on useampi kuin yksi kansalaisuus ja yksi niistä on Unkarin kansalaisuus, sovellettava henkilöstatuutti on Unkarin laki, ellei henkilöllä ole läheisempää liittymää toiseen kansalaisuuteen. Jos henkilöllä on useampi kuin yksi kansalaisuus, mutta henkilö ei ole Unkarin kansalainen, sovellettava henkilöstatuutti on sen valtion laki, johon hänellä on vahvimmat siteet asian tosiseikat huomioon ottaen. Jos henkilöllä on useampi kuin yksi kansalaisuus, joihin hänellä on yhtä vahvat siteet, eikä henkilö ole Unkarin kansalainen, tai jos henkilön kansalaisuutta ei pystytä selvittämään tai henkilö on kansalaisuudeton, sovelletaan sen valtion henkilöstatuuttia, jossa henkilöllä on vakituinen asuinpaikka. Jos henkilöön sovellettavaa henkilöstatuuttia ei voida selvittää, sovelletaan Unkarin lakia. Unkarin lakia sovelletaan sellaisen henkilön oikeuskelpoisuuteen, oikeustoimikelpoisuuteen ja henkilöoikeuksiin, jolle on myönnetty turvapaikka Unkarissa.

Henkilön nimeen sovellettava laki on kyseisen henkilön henkilöstatuutti tai tämän pyynnöstä Unkarin laki. Jos henkilöllä on useampi kuin yksi kansalaisuus, hän voi valita sukunimeensä sovellettavan lain minkä tahansa kansalaisuuden perusteella. Avioliiton kautta saadun sukunimen osalta voidaan puolisoiden yhteisestä pyynnöstä valita joko jommankumman puolison kansalaisuuteen perustuva laki tai Unkarin laki. Jos tällaista pyyntöä ei ole esitetty, sovellettava laki on sama kuin se laki, jota sovelletaan puolisojen välisiin henkilökohtaisiin suhteisiin. Avioeron tai avioliiton pätemättömäksi julistamisen yhteydessä sukunimeä koskevat säännöt määräytyvät sen valtion lain mukaan, jota soveltaen avioliiton kautta saatu nimi määräytyi. Jos Unkarin kansalaisen etunimi ja sukunimi on pätevästi rekisteröity toisen maan lain mukaan, ne on tunnustettava Unkarissa, jos kyseinen Unkarin kansalainen tai tämän puoliso on myös tämän toisen maan kansalainen tai jos kyseisen Unkarin kansalaisen vakituinen asuinpaikka on kyseisessä maassa. Unkarin oikeusjärjestyksen perusteiden vastaisia nimiä ei voida virallisesti tunnustaa.

Henkilö, joka häneen sovellettavan henkilöstatuutin nojalla ei ole oikeustoimikelpoinen tai on rajoitetusti oikeustoimikelpoinen, on katsottava oikeustoimikelpoiseksi päivittäisten tarpeiden tyydyttämiseksi Unkarissa tehtyjen, merkitykseltään vähäisten sopimusten osalta, jos hänellä olisi kelpoisuus niihin Unkarin lain nojalla. Henkilö, joka häneen sovellettavan henkilöstatuutin nojalla ei ole oikeustoimikelpoinen tai on rajoitetusti oikeustoimikelpoinen, mutta joka olisi oikeustoimikelpoinen Unkarin lain nojalla, on katsottava oikeustoimikelpoiseksi myös muiden taloudellisten toimien osalta, jos näiden toimien oikeudelliset seuraukset tulevat voimaan Unkarissa.

Kun kyse on rajoitetusti oikeustoimikelpoisen henkilön edustamisesta tämän omien toimien toteuttamiseksi tai tapauskohtaisesta edunvalvonnasta, sovelletaan sen valtion lakia, jonka tuomioistuin nimittää edustajan tai edunvalvojan.

Henkilön kuolleeksi tai kadonneeksi julistamiseen tai kuoleman toteamiseen sovelletaan kadonneeseen henkilöön sovellettavaa henkilöstatuuttia. Jos kadonneeseen henkilöön sovellettava henkilöstatuutti ei ole Unkarin laki, Unkarin lakia sovelletaan, jos asiaan liittyy oikeudellisia etuja Unkarissa.

Henkilön vakituinen asuinpaikka on se, jossa hänen elämänsä tosiasiallinen keskus sijaitsee, siten kuin se voidaan vahvistaa kyseessä olevan oikeussuhteen olosuhteiden perusteella. Henkilön elämän tosiasiallisen keskuksen sijaintia arvioitaessa otetaan huomioon myös kyseisen henkilön aikomuksia ilmentävät tosiseikat. Kotipaikalla tarkoitetaan paikkaa, jossa henkilö asuu pysyvästi tai tarkoituksenaan asettua sinne pysyvästi.

Oikeushenkilöön tai yhteisöön, joka ei ole oikeushenkilö, sovellettava henkilöstatuutti on sen valtion laki, jossa oikeushenkilö on rekisteröity. Jos oikeushenkilö on rekisteröity useammassa kuin yhdessä valtiossa tai jos sitä ei tarvitse rekisteröidä yhtiöjärjestyksessä nimetyn sääntömääräisen kotipaikan sijaintivaltion lain mukaan, sovellettava henkilöstatuutti on sen valtion laki, jossa sen sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee. Jos oikeushenkilöllä ei ole yhtiöjärjestyksessä nimettyä sääntömääräistä kotipaikkaa tai jos sillä on useita sääntömääräisiä kotipaikkoja eikä sitä ole rekisteröity minkään valtion lain nojalla, sovellettava henkilöstatuutti on sen valtion laki, jossa sen pääasiallinen toimipaikka sijaitsee. Oikeushenkilön tai yhteisön, joka ei ole oikeushenkilö, oikeudellinen asema on määritettävä siihen sovellettavan henkilöstatuutin mukaan.

3.4 Vanhempi-lapsi-suhteen vahvistaminen, mukaan lukien adoptio

3.4.1 Vanhempi-lapsi-suhteen vahvistaminen

Isyyden tai äitiyden vahvistamista tai isyysolettaman kiistämistä koskeviin asioihin sovelletaan samaa henkilöstatuuttia, jota sovelletaan lapseen tämän syntymähetkellä. Lapsen isyyden tunnustamiseen on sovellettava sitä henkilöstatuuttia, jota sovelletaan lapseen tunnustamisajankohtana. Sen sijaan vielä syntymättömän lapsen tunnustamiseen on sovellettava sitä henkilöstatuuttia, jota sovelletaan äitiin tunnustamisajankohtana. Tunnustamista ei voida katsoa muodollisesti pätemättömäksi, jos se on muodollisesti pätevä joko Unkarin lain tai sen lain nojalla, joka on voimassa tunnustamisajankohtana ja -paikassa. Jos isän asemaa ei ole sovellettavan lain nojalla vahvistettu, sovelletaan toisen valtion lakia, jolla on asiaan läheinen sidos, jos se merkitsee suotuisampaa kohtelua lapsen kannalta.

3.4.2 Adoptio

Adoptio on pätevä vain, jos se täyttää sekä adoptiovanhempaan että adoptoitavaan henkilöön adoptioajankohtana sovellettavan henkilöstatuutin mukaiset ehdot. Adoptiovanhempaan adoptioajankohtana tai adoption keskeyttämisen ajankohtana sovellettavaa henkilöstatuuttia sovelletaan adoption oikeusvaikutuksiin, adoption keskeyttämiseen ja keskeyttämisen oikeusvaikutuksiin.

Jos adoptiovanhemmat ovat keskenään avioliitossa, adoption oikeusvaikutuksiin, adoption keskeyttämiseen ja keskeyttämisen oikeusvaikutuksiin sovellettava laki on

- a) sen valtion laki, jonka kansalaisia puoliset ovat adoption tai adoption keskeyttämisen ajankohtana, tai jos sellaista ei ole,
- b) sen valtion laki, jossa puolisoilla oli yhteinen asuinpaikka adoption tai sen keskeyttämisen ajankohtana, tai jos sellaista ei ole,
- c) asiaa käsittelevän tuomioistuimen valtion laki.

3.5 Avioliitto, avoliitto, muu parisuhde, avioero, asumusero, elatusvelvollisuus

3.5.1 Avioliitto

Avioliitto on pätevä vain, jos sen olennaiset edellytykset täyttyvät avioitumishetkellä kumpaankin puolisoon sovellettavan henkilöstatuutin mukaisesti. Avioliiton pätevyyttä koskeviin muutoseikkoihin sovelletaan lakia, joka on voimassa avioitumishetkellä ja -paikassa. Vihkimiseen ja avioliiton pätevyyteen soveltuvia sääntöjä sovelletaan näin ollen soveltuvien osin määritettäessä, onko avioliitto olemassa vai ei. Avioliittoa ei voida solmia Unkarissa, jos avioliitolle on Unkarin lain perusteella ylitsepääsemätön este.

3.5.2 Avoliitto ja muu parisuhde

Avoliittoa koskevia säännöksiä sovelletaan rekisteröidyn parisuhteen solmimiseen ja pätevyys ja sen oikeusvaikutuksiin (sukunimiä lukuun ottamatta) seuraavin poikkeuksin:

Rekisteröidyn parisuhteen solmimiselle ja pätevyydelle ei ole esteenä se, että jompaankumpaan rekisteröidyn parisuhteen tulevaan osapuoleen sovellettavassa henkilöstatuutissa ei tunnusteta samaa sukupuolta olevien henkilöiden rekisteröityjä parisuhteita, sillä edellytyksellä, että

- a) rekisteröidyn parisuhteen tuleva osapuoli, joka ei ole Unkarin kansalainen, todistaa, ettei avioliitolle olisi estettä häneen sovellettavan henkilöstatuutin nojalla, ja
- b) vähintään toinen rekisteröidyn parisuhteen tuleva osapuoli on Unkarin kansalainen tai hänellä on vakituinen asuinpaikka Unkarissa. Tässä tapauksessa rekisteröidyn parisuhteen oikeusvaikutuksiin sovelletaan Unkarin lakia.

Rekisteröidyn parisuhteen purkamiseen sovelletaan sen valtion lakia,

- a) jossa rekisteröidyn parisuhteen osapuolten vakituinen asuinpaikka on rekisteröidyn parisuhteen purkamismenettelyn käynnistävän kanteen tai hakemuksen esittämisen ajankohtana, tai jos sellaista ei ole,
- b) jossa rekisteröidyn parisuhteen osapuolten viimeinen vakituinen asuinpaikka oli, jos tämä vakituinen oleskelu päättyi enintään yksi vuosi ennen kanteen tai hakemuksen esittämistä, sillä edellytyksellä, että toinen rekisteröidyn parisuhteen osapuolista asuu edelleen kyseisessä valtiossa kanteen tai hakemuksen esittämisen ajankohtana, tai jos sellaista ei ole,
- c) jonka kansalaisia rekisteröidyn parisuhteen molemmat osapuolet olivat kanteen tai hakemuksen esittämisen ajankohtana.

Jos sovellettavaa lakia ei ole mahdollista määrittää edellä esitetyn perusteella, sovelletaan asiaa käsittelevän tuomioistuimen valtion lakia.

Avoliiton solmimiseen, päättämiseen ja oikeusvaikutuksiin sovelletaan sen valtion lakia, jonka kansalainen kumpikin avopuoliso on. Jos avopuolisoilla on eri kansalaisuus, sovelletaan sen valtion lakia, jossa avopuolisoilla on vakituinen asuinpaikka tai jossa heillä viimeksi oli yhteinen vakituinen asuinpaikka, jos vakituista asuinpaikkaa ei ole. Jos avopuolisoiden yhteistä vakituista asuinpaikkaa ei ole mahdollista määrittää, sovelletaan asiaa käsittelevän tuomioistuimen valtion lakia. Avopuolisot voivat valita varallisuussuhteisiinsa sovellettavan lain.

3.5.3 Avio- ja asumusero

Asiaan sovellettava säädös on [asetus \(EU\) N:o 1259/2010 \(Rooma III -asetus\)](#). Puolisot voivat valita sovellettavan lain Rooma III -asetuksen 5–7 artiklan nojalla tuomioistuimen ensimmäisessä käsittelyssä asettaman määräajan kuluessa.

3.5.4 Elatusvelvollisuus

Elatusvelvoitteisiin sovelletaan [elatusvelvoitteisiin sovellettavasta laista 23 päivänä marraskuuta 2007 tehtyä Haagin pöytäkirjaa](#).

3.6 Avio-oikeuden alainen omaisuus

Aviovarallisuussuhteisiin sovelletaan sen valtion lakia, jonka kansalaisia puoliset ovat tuomion antamishetkellä. Jos puolisoilla on eri kansalaisuus tuomion antamishetkellä, sovelletaan sen valtion lakia, jossa puolisoilla on yhteinen vakituinen asuinpaikka tai jossa heillä viimeksi oli yhteinen vakituinen asuinpaikka, jos yhteistä vakituista asuinpaikkaa ei ole. Jos puolisoilla ei ole ollut yhteistä vakituista asuinpaikkaa, sovelletaan asiaa käsittelevän tuomioistuimen valtion lakia.

Puolisot voivat valita aviovarallisuussuhteisiinsa sovellettavan lain edellyttäen, että se on jokin seuraavista:

- a) sen valtion laki, jonka kansalainen toinen puolisoista oli sopimuksen tekohetkellä,
- b) sen valtion laki, jossa toisella puolisoista oli vakituinen asuinpaikka sopimuksen tekohetkellä, tai
- c) asiaa käsittelevän tuomioistuimen valtion laki.

Lainvalinnan voivat tehdä myös tulevat puoliset. Sovellettavan lain valinta voidaan tehdä tuomioistuimen ensimmäisessä käsittelyssä asettaman määräajan päättymiseen saakka. Elleivät puoliset sovi toisin, heidän aviovarallisuussuhteitaan koskevalla lainvalinnalla on vain tulevaa aikaa koskevia oikeusvaikutuksia.

Avioehtosopimus on myös muodollisesti pätevä, jos se vastaa sopimuksen tekopaikan laissa asetettuja vaatimuksia.

3.7 Testamentit ja perinnöt

[Asetusta \(EU\) N:o 650/2012](#) sovelletaan henkilöihin, jotka ovat kuolleet 17. elokuuta 2015 tai sen jälkeen.

3.8 Kiinteä omaisuus

Omaisuuksien sijaintipaikan lakia sovelletaan omistusoikeuteen ja muihin esineoikeuksiin, mukaan lukien kiinnitykset ja omaisuuden hallinta.

3.9 Maksukyvyttömyys

Sovellettava laki määräytyy [asetuksen \(EU\) 2015/848](#) 7-17 artiklan perusteella.

■ Päivitetty viimeksi: 15/01/2024

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.